

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการจัดทำรายงาน

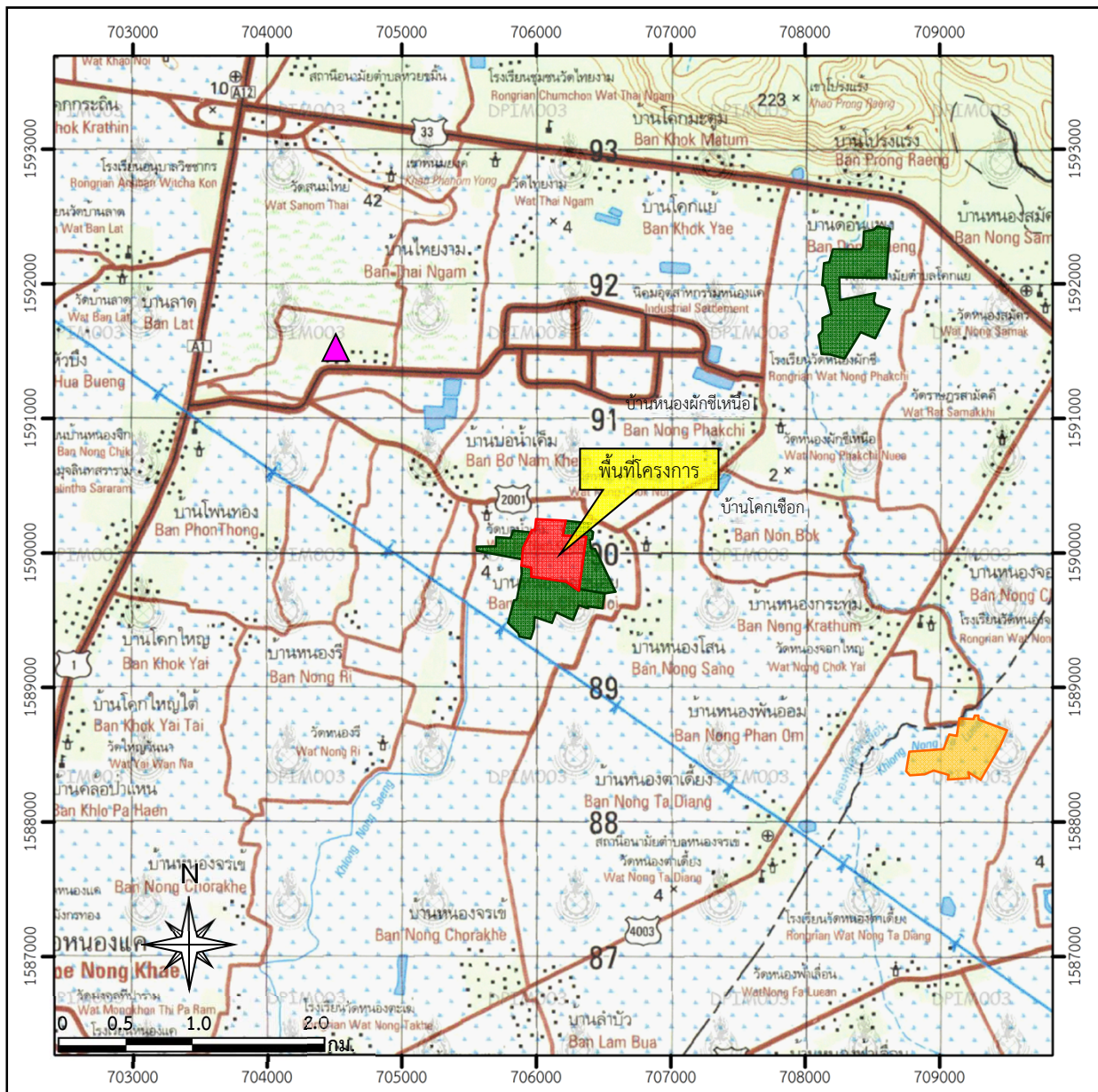
สืบเนื่องจากผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (ชื่อเดิม รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม) ของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ ในการประชุมครั้งที่ 14/2541 วันที่ 13 ตุลาคม 2541 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่บอลเคลย์ ของบริษัท เอสซีจี เซรามิกส์ จำกัด (มหาชน) (ชื่อเดิม บริษัท ไทย-เยอรมัน เซรามิค อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)) **คำขอประทานบัตรที่ 23/2540** ปัจจุบันคำขอประทานบัตรที่ 23/2540 ได้รับอนุญาตเป็น**ประทานบัตรที่ 28627/15266** เริ่มตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2542 จนถึงวันที่ 23 พฤษภาคม 2565 รวมอายุประทานบัตร 24 ปี **ตั้งเอกสารแนบ 2** ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี (**รูปที่ 1.1-1**) ต่อมาโครงการได้ยื่นขออนุญาตเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมือง ครั้งที่ 1 และได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมือง เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2559 (**เอกสารแนบ 1**)

ต่อมาโครงการได้ยื่นขออนุญาตเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมือง โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมือง ตามหนังสือที่ อก. 0506/2226 ครั้งที่ 2 วันที่ 12 มิถุนายน 2563 (**เอกสารแนบ 3**)

บริษัท เอสซีจี เซรามิกส์ จำกัด (มหาชน) จึงมอบหมายให้บริษัท เอ บี อี เอ็น เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด ดำเนินการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1.2 รายละเอียดของโครงการโดยสังเขป

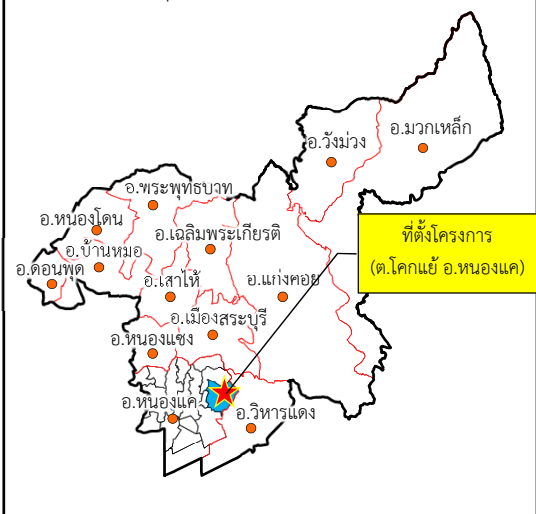
- ชื่อโครงการ โครงการเหมืองแร่บอลเคลย์ ประทานบัตรที่ 28627/15266
ชื่อเดิมโครงการก่อนมีการเปลี่ยนแปลง ไม่มี
- สถานที่ตั้ง ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
- ชื่อเจ้าของโครงการ บริษัท เอสซีจี เซรามิกส์ จำกัด (มหาชน)
- สถานที่ติดต่อ 61 หมู่ 1 นิคมอุตสาหกรรมหนองแค ตำบลโคกแย้
อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี 18230
โทรศัพท์ : 0-3637-6100
- จัดทำโดย บริษัท เอ บี อี เอ็น เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด
- โครงการได้รับความเห็นชอบในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2541
- โครงการผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2541
- โครงการได้รับอนุญาตประทานบัตรตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2542 ถึงวันที่ 23 พฤษภาคม 2565
รวมอายุประทานบัตร 24 ปี ออกให้ ณ วันที่ 24 พฤษภาคม 2542
- โครงการได้นำเสนอรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565

สัญลักษณ์ :

- พื้นที่โครงการ (ประทานบัตรที่ 28627/15266)
- ประทานบัตรข้างเคียง
- ค่าขอประทานบัตรข้างเคียง
- โรงงานของบริษัท เอสซีซี เซรามิค จำกัด (มหาชน)

แผนที่จังหวัดสระบุรี

ที่มา : ดัดแปลงจากข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของกรมอุตุนิยมวิทยาและกรมแผนที่ทหาร (เมษายน 2565)

รูปที่ 1.1-1

ที่ตั้งพื้นที่โครงการ

1.3 รายละเอียดโครงการ

1.3.1 ลักษณะ/ประเภทโครงการ

โครงการนี้เป็นการทำเหมืองชนิดแร่บอลเคลย์ โดยวิธีเหมืองหาบ พื้นที่โครงการทำเหมืองแปลงนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบตลอดทั้งแปลง เดิมเป็นพื้นที่เกษตรกรรมใช้ในการปลูกข้าว ไม่มีต้นไม้อปกคลุม ไม่มีทางหลวงหรือทางน้ำสาธารณะประโยชน์ภายในพื้นที่โครงการ ปัจจุบันโครงการได้ดำเนินกิจกรรมทำเหมืองแล้ว โดยการทำเหมืองของโครงการไม่ได้มีการใช้วัตถุระเบิดแต่อย่างใด

1.3.2 ขนาดพื้นที่โครงการ/ระยะทาง

พื้นที่โครงการ ประทานบัตรที่ 28627/15266 มีเนื้อที่ 105-3-64 ไร่ การเดินทางเข้าสู่พื้นที่ประทานบัตร โดยทางรถยนต์จากจังหวัดสระบุรีไปตามทางหลวงหมายเลข 1 (ไปกรุงเทพฯ) เข้าสู่นิคมอุตสาหกรรมหนองแค อำเภอนองแค เข้าไปประมาณ 3 กม. จะถึงพื้นที่ประทานบัตร ดังรูปที่ 1.3-1 สำหรับการขนส่งแร่ซึ่งเป็นวัตถุดิบเข้าสู่โรงงานจะใช้ถนนลาดยางลำเลียงแร่ผ่านบริเวณบ้านบ่อน้ำเค็มไปประมาณ 1.5 กม. แล้วเลี้ยวขวาไปตามถนนลาดยางประมาณ 0.5 กม. ถึงโรงงานของโครงการ ดังรูปที่ 1.3-1

1.3.3 กิจกรรมในโครงการ

1) การทำเหมืองแร่

การทำเหมืองแร่ของโครงการ เป็นแบบเหมืองหาบ ลักษณะหน้าเหมืองเป็นขั้นบันได สำหรับการนำแร่ออกจากเหมืองจะใช้ Back Hoe ทำการขุดแล้วนำมากองไว้บริเวณพื้นที่โครงการ โดยจะทำการขุดแร่เฉพาะในช่วงประมาณเดือนมกราคม-พฤษภาคม ส่วนในช่วงเดือนมิถุนายน-ธันวาคม อาจจะไม่มีการขุดแร่ เนื่องจากในช่วงฤดูฝนจะเป็นอุปสรรคต่อการขุดแร่ การขนส่งแร่จากพื้นที่ประทานบัตร จากนั้นดำเนินการตักแร่ใส่รถบรรทุกเพื่อเข้าสู่โรงงานหรือนำไปจำหน่ายต่อไป

2) การแต่งแร่

แร่จากหน้าเหมือง จะถูกลำเลียงด้วยรถบรรทุกออกนอกพื้นที่ประทานบัตร เพื่อเข้าสู่โรงงานหรือจำหน่ายแก่ผู้ซื้อโดยตรง

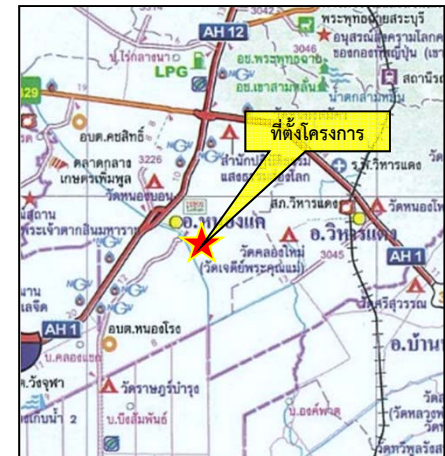
3) สิ่งก่อสร้างภายในโครงการ

ในพื้นที่ประทานบัตรไม่มีสิ่งก่อสร้างภายในโครงการ สำหรับพื้นที่ปลูกสร้างอาคารสำนักงานและบ้านพัก ปัจจุบันตั้งอยู่บริเวณพื้นที่กรรมสิทธิ์นอกเขตแปลงประทานบัตรทางทิศตะวันตกเฉียงใต้

สัญลักษณ์ :

- พื้นที่โครงการ
- พื้นที่คำขอประทานบัตรข้างเคียง
- เส้นทางคมนาคม
- ทิศทางขนส่งแร่เข้าสู่โรงงาน
- สถานศึกษา
- ศาสนสถาน
- ถนน
- ทางหลวงหมายเลข 1
- ทางหลวงหมายเลข 2001

ที่มา : ดัดแปลงจาก <https://www.google.co.th/maps> (เมษายน 2565), บริษัท โกลบเทค จำกัด (2558) และการสำรวจภาคสนาม (2565)

1.3.4 พื้นที่และลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบ

รายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ดินในโครงการ และบริเวณโดยรอบมีดังนี้

1) การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในโครงการ

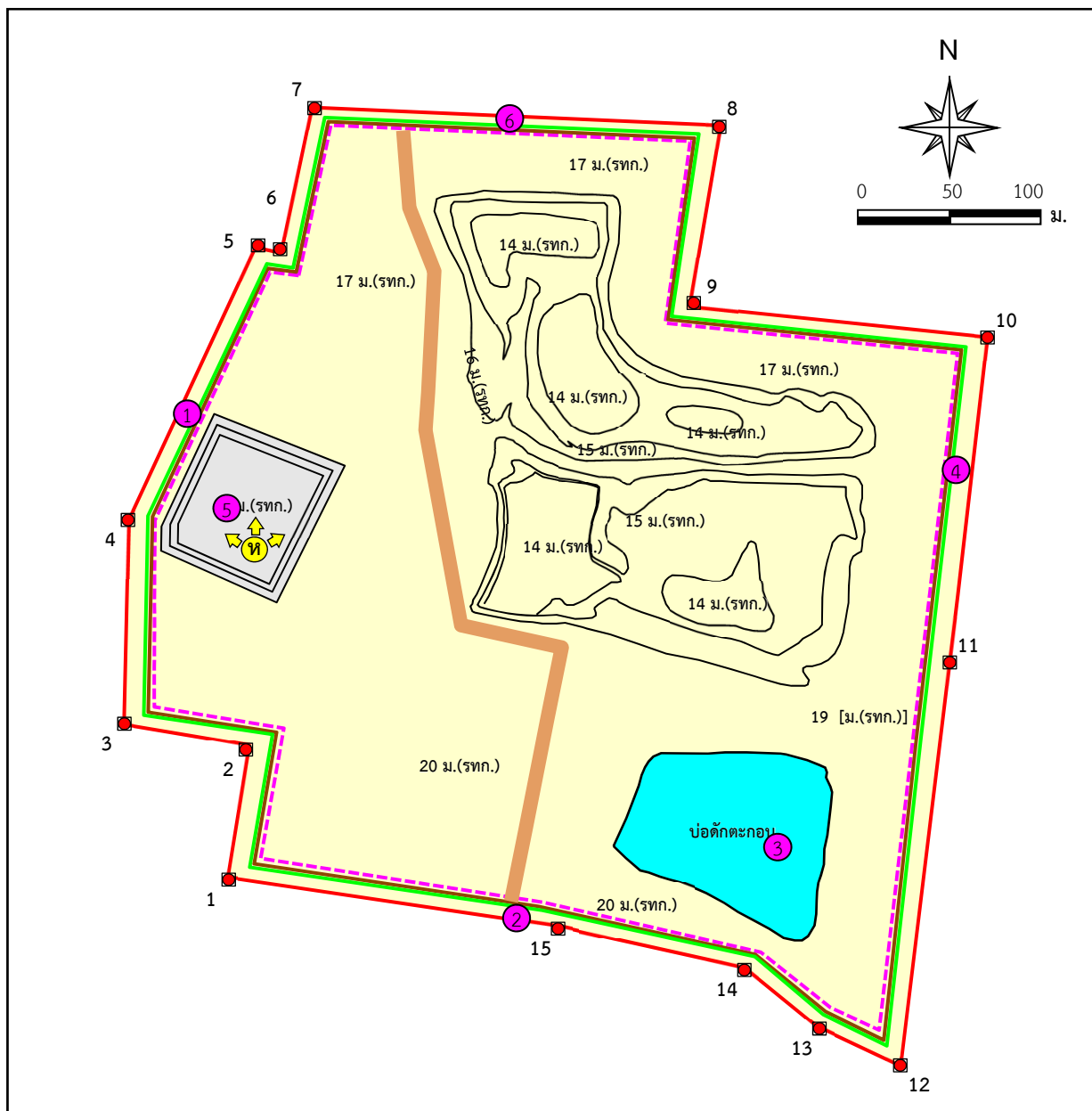
การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่โครงการในปัจจุบันจากพื้นที่ทั้งหมด 105-3-64 ไร่ หรือประมาณ 105.9 ไร่ ในปัจจุบันมีพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่กิจกรรมเกี่ยวเนื่องทั้งหมดประมาณ 100 ไร่ โดยเป็นพื้นที่เปิดทำเหมืองประมาณ 71 ไร่ พื้นที่บ่อดักตะกอนปัจจุบันมีพื้นที่ประมาณ 8 ไร่ สำหรับพื้นที่ที่ไม่มีการทำเหมืองซึ่งปัจจุบันโครงการได้มีการฟื้นฟูโดยการปลูกต้นไม้ไว้โดยตลอดพื้นที่ ดังรูปที่ 1.3-2 และมีพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมือง ซึ่งโครงการได้พัฒนาเป็นบ่อน้ำสาธารณะมีพื้นที่ทั้งหมด 10 ไร่

2) การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบโครงการ

การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบโครงการ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม (นาข้าว) ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง ประกอบด้วย บ้านหนองจอกน้อยและบ้านโคกเชือกทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ บ้านบ่อน้ำเค็มทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังพบอาคารสำนักงานและบ้านพักของโครงการตั้งอยู่นอกแปลงประทานบัตรทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ ดังรูปที่ 1.3-3

1.4 แผนการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่อประกอบการอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมือง ตามหนังสือที่ ออก 0506/2226 ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2563 สรุปลักษณะการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม แผนการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ และแผนการจัดส่งรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ ของโครงการ ดังตารางที่ 1.4-1

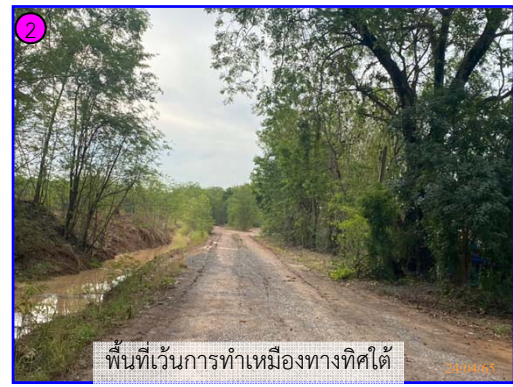
ឥស្សត្ថកម្ម :

	พื้นที่โครงการ		หลักหมุด
	พื้นที่ทำเหมือง		เส้นชั้นความสูง [ม.(รทก.)]
	บ่อดักตะกอน		ทิศทางการเปิดหน้าเหมืองในปัจจุบัน
	ขอบเขตการทำเหมือง		
	พื้นที่เว้นการทำเหมือง		
	คันทำนบดินและคุระบายน้ำ		

ที่มา : ดัดแปลงจากแผนผังโครงการทำเหมืองแร่บอลเคลย์ ของบริษัท เอสซีซี เซรามิกส์ จำกัด (มหาชน)
(ชื่อเดิม บริษัท ไทย-เยอรมัน เซรามิค อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)) (2559) และการออกภาคสนาม (2565)

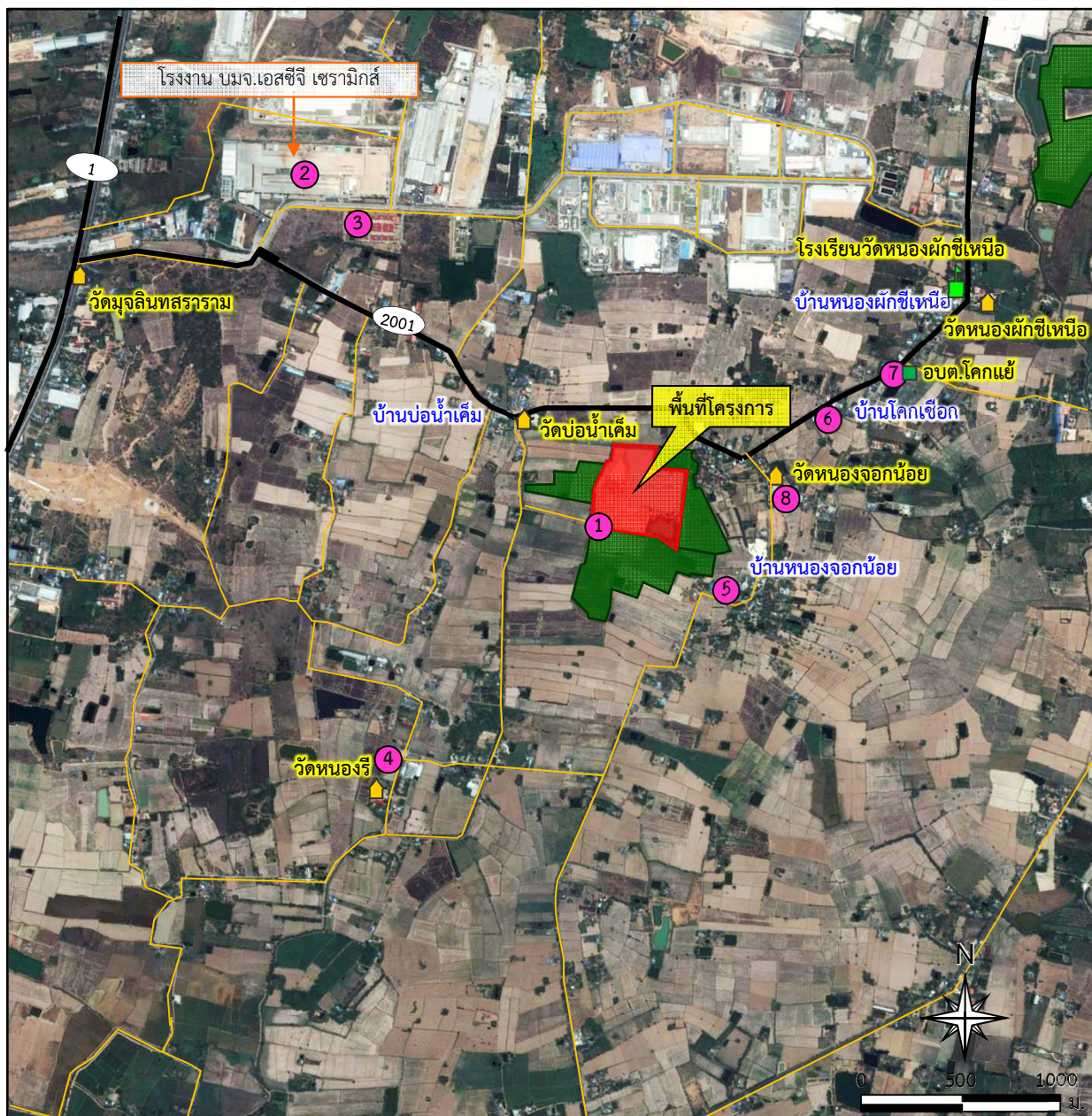
รูปที่ 1.3-2

การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในโครงการ

รูปที่ 1.3-2

(ต่อ)

สัญลักษณ์ :

	พื้นที่โครงการ		ถนน
	พื้นที่คำขอประทานบัตรข้างเคียง		ทางหลวงหมายเลข 1
	สถานศึกษา		ทางหลวงหมายเลข 2001
	ศาสนสถาน		
	อบต.โคกแย้		

ที่มา : ดัดแปลงจาก <https://www.google.co.th/maps> (เมษายน 2565) และการสำรวจภาคสนาม (2565)

รูปที่ 1.3-3

การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบโครงการ

รูปที่ 1.3-3

(ต่อ)

ตารางที่ 1.4-1 แผนการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ

การดำเนินงาน	ดัชนีที่ตรวจวัด	เดือนที่ดำเนินการ											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. การตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม 1.1 คุณภาพอากาศ จำนวน 2 สถานี ได้แก่ - บ้านบ่อน้ำเค็ม - บ้านโคกเขือก	- ความเข้มข้นของฝุ่นละอองที่มีขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM 10) - ความเข้มข้นของฝุ่นละอองรวม (TSP)												
1.2 ความเร็วและทิศทางลม จำนวน 1 สถานี คือ - วัดบ่อน้ำเค็ม	- ความเร็วและทิศทางลม (WS/WD)												
1.3 เสียง จำนวน 2 สถานี ได้แก่ - บ้านบ่อน้ำเค็ม - บ้านโคกเขือก	- ระดับเสียงเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ($L_{eq\ 1\ hr}$) - ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ($L_{eq\ 24\ hr}$) - ระดับเสียงสูงสุด (L_{max})												
1.4 คุณภาพน้ำผิวดิน จำนวน 3 สถานี ได้แก่ - คลองหนองแซง - สระน้ำทางทิศเหนือของโครงการ* - บ่อดักตะกอน**	- ความเป็นกรด-ด่าง (pH) - ความขุ่น (Turbidity) - ปริมาณเหล็กทั้งหมด (Total Iron) - ปริมาณของแข็งละลายทั้งหมด (Total Dissolved Solids) - ปริมาณของแข็งแขวนลอย (Suspended Solids) - ซัลเฟต (Sulfate) - ความกระด้างทั้งหมด (Total Hardness)												

ตารางที่ 1.4-1 (ต่อ)

การดำเนินงาน	ดัชนีที่ตรวจวัด	เดือนที่ดำเนินการ											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.5 คุณภาพน้ำใต้ดิน จำนวน 1 สถานี คือ - บ่อบาดาลวัดบ่อน้ำเค็ม	<ul style="list-style-type: none"> - ซัลเฟต (Sulfate) - ความเป็นกรด-ด่าง (pH) - ความขุ่น (Turbidity) - ปริมาณของแข็งละลายทั้งหมด (Total Dissolved Solids) - ปริมาณของแข็งแขวนลอย (Total Suspended Solids) - ความกระด้างทั้งหมด (Total Hardness) - เหล็กทั้งหมด (Total Iron) 												
2. การตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ	- การดำเนินงานในรอบเดือนมกราคม-มิถุนายน												
	- การดำเนินงานในรอบเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม												
3. การจัดส่งรายงาน	- รายงานฉบับเดือนมกราคม-มิถุนายน												
	- รายงานฉบับเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม												

หมายเหตุ : *เดิมมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินกำหนดให้ตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินบริเวณสระน้ำบ้านโคกเชือก แต่ปัจจุบันสระน้ำบ้านโคกเชือกได้ถูกปรับถมเพื่อใช้เป็นลานกีฬาของชุมชน
ที่ปรึกษาจึงดำเนินการตรวจวัดบริเวณสระน้ำทางทิศเหนือของโครงการแทน

**ตรวจวัดเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่มาตรการกำหนด

— การตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

■ การตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ

◆ การจัดส่งรายงาน